

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

D[omi]nica xxiii post trini[tatis]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Domica. xxiii. post Trinitatis

misericordiam amittat. Nam ut habet. ff. de pe-
nis. l. vi. Unusquisque suus est eo quod
agit. Et. xvij. q. iij. Sicut antiquus. Qui
iniuriam facit ecclesie: parat deus combus-
tionem ipsius. Certum est autem quod iniuriam facit ecclesie
ille qui facit in charitate et misericordia. Per cha-
ritatem enim consistit unitas ecclesie. Audite. Non
ne nimis fatuus est qui destruit potestatem per quem
habet necessarium transire aut in flumine pere-
re. Vide ne frangatis misericordie pontem. Et
nonne stultissimum diceretis eum cui rex dixe-
rit Relaxa debitum tuum decem denarios et
dabo tibi mille florenos: alias te perpetuo
carceri recludam: si ille relaxare decem noluit
Expone et applica notandum illud. Eccl.
xxvij. In hominibus sibi simile non habet misericordiam
et deprecatur pro peccatis suis: quasi frustra
frustra facit.

Domica. xxij. post trini.
Sermo primus.

Reddite que

sunt cesaris cesari et que sunt dei
deo. Mat. h. xxij. Imitato-
res mei estote et observate eos qui ita am-
bulant: sicut habetis formam nostram. Phil.
ij. Si bene capiatur verba posita magni sunt
poderis. Si enim cesaris. id est diaboli est: red-
derat et omnes res esse cupiebat scribebat ad
philippenses: eos et omnes alios exhortans
ad sui imitationem dicens. Imitatores mei
estote etc. Ubi tria facit.

Primo ponit sancte imitationis exhorta-
tionem: cum dicit Imitatores mei estote.

Secundo exhortationis ampliationem: et ob-
servate eos qui ita ambulant.

Tertio ampliationis specificationem: sic
habetis formam nostram.

Pro his tribus. j. Cor. xij. Emulamini
charismata meliora. Ut nota ibi apostoli secu-
ritate: charitate: et sedulitate. In illis enim
verbis ostendit se securum esse de fide: do-
ctrina: et opere: ostendit se charitatem habere
ad omnes: et sedulum esse ad aliene salutis per-
tentionem. De primo. ij. Tim. j. Scio cui cre-
didi et certus sum. etc. De secundo. ij. Cor. xj
Emulor enim vos dei emulatione. De ter-
tio ibidem. Insuper mea quotidiana sollicitudo
omnium ecclesiarum.

Primo ar. Verum sint aliquid anime reddere
de cesari. id est diabolo: etc. etc. Omnes anime
sunt ipsius dei. Ezech. xvij. Omnes anime mee
sunt. Contra. Omnes anime peccatrices sunt filie
diaboli. Jo. vij. Vos ex patre diabolo
estis. Rndet Aug. di. q. mali etc. sunt fi-
lij dei ratione nature: sunt tamen ex diabolo et dia-
bolo reddendi ratione vicii et prave affectio-
nis. Pro fundamentis. Omnis bonitas siue
nature siue moris est a deo. Boetius lib.
de solatione. De hominum genus simili sur-
git ab ortu. Unum enim rex patet est: vna cuncta
ministrat. Et Sen. ad lu. Nulla sine deo
mens una est. Ex prima auctoritate satis
habetur quod omnes sunt a deo ratione nature et crea-
tionis. Ex secunda habetur quod omnes boni ratione bo-
nitatis sunt ex deo: et ex opposito dicendum est
quod omnes mali sunt ex diabolo. Cum ergo queritur
An sint aliquid etc. Dicuntur. v. s. Et quod concludit
quod non satis est esse ex deo per nature creationem
nisi a deo simus per virtuosas affectiones. Nam
si dixerit sapiens. Sap. xj. Nihil odisti eorum
quod fecisti. tamen dicit. ps. Odisti omnes qui ope-
rantur iniquitatem. Audite miseri peccatores et pe-
sate quod horredum sit esse in odio dei: id est libidinis
et viti sanctorum: id est cupiditatis etc. id est duritatis peccato-
rum obstinatis: exercitati. etc. Queritis for-
san. Unum sciri potest quod aliquid sint vel non sint ex
deo. Audi ipsum christum. Jo. vij. Qui ex deo
est verba dei audit propterea vos non auditis
quod ex deo non estis. Terribile verbum est phari-
saeos perfidos et simulatores et eorum similes
qui dei verbum efficaciter non audiunt. Et vni hoc
nisi quod considerare negligunt. Figura Le-
uitici. xj. Omnia animalia quod non ruminat reputa-
bat immunda. Spiritus autem defectus ruminandi
est defectus considerandi. Illi ergo qui negligunt con-
siderare verbum dei diaboli sunt et diabolo gu-
bernantur et diabolo sunt reddendi. Figura
j. Reg. xvj. Saul cum audiebat david per-
cutientem citharam non agitabat a spiritu maligno.
Spiritualiter peccator maligno spiritu sedu-
ctus confortatur cum audit verbi dei predicato-
rem. Glossa super illo verbo Lati. Sonet vox
tua in auribus meis. Tunc predicatoris
vox auribus audiendum sonat viriliter: quoniam mi-
sericordie dulcedine ad illam inclamationibus
ponit humiliter: et quando in peccato ob-
stinatis caritatem minatur supplicia.

Secundo ar. In themate et per totum
textum evangelicum tria sunt notanda.

Primum: malitiae simulationis impro-

banda positio. Scdm inquisitione interrogatiois appro-

banda redaratio. Tertium: v. ose iteris me mēda p̄futatio

In hoc s. one dicēdū de p̄mo. Pro cui?

declara. e notanda sūt p̄ba euāgelij Ab

eutes. Barisei p̄silū. zc. vsq; ibi: nō em re

spice. p̄sonas hoim. Ubi notare dēm? eria

Primo p̄sultationis pueritatem.

Secdo p̄uētiois malignitatem.

Tertio simulatiois calliditatem.

Primo p̄sultatiois zc. qz abeures phari-

sei p̄silū interit quō caperet iesum. In ser-

monē. Chryso. Quale p̄silū: tales z cōsi-

liatores. Audiant q̄ p̄silia querūt ad nō-

pendū alijs. Secdo p̄uētiois zc. Et mit-

tūt discipulos suos cū herodianis. Chry.

Prop̄ hoc suos discipulos z herodis mi-

lites simul mittūt: vt qd̄cūq; dixerit rep̄-

bendat. Cupiebāt em eū magis aliquid

aduersus herodianos dicere. Qz ei eū vt

tinere timebāt p̄pter turbas voldēt et

periculū iminere ex hoc q̄ eēt tributis pu-

blicis obnoxii. Istis sunt siles q̄ inuiceni

quēsiūt vt alijs noceāt z inuidi qui que-

runt inuidiosos etosofos fieri dñi z retoi-

ribus. Tertio simulatiois calliditatem

quia dixerūt ei. Magister scim? qz verax

es zc. Uerax inq; es q̄ntū ad vitā: z viā

dei in veritate doces quantum ad sanaz

doctrinā: z nō est tibi cura d̄ aliq; l. timor

Et pl? p̄seq̄ lingua adulatoris q̄ man?

interfectoris. Talib; itaq; deest vitas vt

re. Q̄ simul cū eis tali vitate sūt vacui.

Costat q̄ppe talis vitas in plena vine les

sis obseruatioe. vñ Deut. xxx. Testes ho-

die inuoco celū z terrā q̄ posuerim vob

vitā z bonū: bñdictione z maledictioem.

Elige ergo vitā vt et viuas tu et semen

tuū z diligas dñm deū tuū atq; obedias

voce illi? Hec itaq; vita p̄sistit i caritate

dei sui z chri. j. Jo. iij. Scim? qm̄ trāslaci

sum? de morte ad vitā qm̄ diligim? fres

De charitate di Diliges dñm deū tuū zc

Q̄ plures sūt voluptatū amatores ma-

gis q̄ dei. De dilectioe sui: Deutero. iij.

Custodi temetipm̄ z aiam tuā sollicite ser

ua. hey heu q̄ plures sūt de corpore solli-

ci plus q̄ de anima De charitate. primi

Bar. xij. Diliges primū tuū sic reipuz

Q̄ regnāt odia inf hoies zc. Et multi

verb se figūt amicos q̄ corde ac etiā ope

sūt inimici. p̄ta quos dñ. j. Jo. iij. Nō dñl

gamus p̄bo neq; lingua s; ogz et vitate

Q̄ lōge relegata ē a filijs hoim hec vi-

te vitas. Osee iij. Nō est vitas nō ē miā

non est scia dei i terra. l. in corde terren o.

Et Jo. xij. Spm̄ vitatis mūdus nō pōt

accipe. Exēplū de iudeis q̄ dicebat

domin? Jo. viij. Vos d̄ deorsū estis vos

estis de h̄ mūdo. Jo. viij. q̄ p̄terea nō q̄

ceperūt spm̄ vitatis s; remāserūt i errore

falsitat; Q̄ felix q̄ p̄e possit cū ezechia

dicere. Isa. xxxv. Demēro quō ābulā

uerim in veritate.

Tertius ar. Aud. zc. Cauete ne sitis

similes iudis. Siles ei i culpa: siles

ee debēt i pena. Uñ. L. ad l. falsitā. l. v. lri

ma. Et d̄ electioe. Duda. De similib; s; q̄

mille dz esse iudiciū. Pone casū de q̄rtuoz

latronib; q̄ duo iā sūt suspēti: alij duo i

carcere clausi. Nōne isti duo mltū timere

debēt. Erpone z appli. cōsiderēt igit mlti

seri pctōres qm̄ sui socij: puta iudei falsi-

ces/auari/iuridi/carnales/ iā sūt in inferni

patibulo. Jo dicit ps. Cōuertā peccato

res in infernū.

Dñsca. xxij. post tri. ser. ij.

R Eddite que

zc. Multi ambulā quos

sepe dicebam vobis nunc au-

tem et flens dico inimicos crucis chri

Dñica. xxiii. post Trini.

Philip. iij. Tales itaq; reddēdi sunt dia-
bolo. Notandū autē q̄ oēs auari: supbi: et
luxuriosi sunt inimici crucis chri. Vide fe-
ria. iij. hebdomade scē apticu. ij. Heb. vj.
Rursum crucifigētes filii dei. zc.

Redditē zc.
Primo art. An aliq̄ aie sint diabolo
irreuocabilit̄ reddēde. p̄ pctō qd̄ tpa
liter p̄missū est. Vide do. ij. p̄ pasca. f. j.

Secūdo art. In p̄cedēti p̄mone dictū
est de similitudinē p̄positiōe quā iudi-
cior fecerūt d̄scipulos. Vt sc̄i q̄ verax es
Et dictū est iuxta hoc de p̄tate vite. In
hoc p̄mone dicendū de p̄tate doctrinē q̄
notat̄ i sup̄dicta p̄positiōe: cū d̄r: Et viā d̄i
in veritate doces. Cōsistit autē hec veri-
tas maxime in tribus.

Primo in articuloz̄ fidei cognitioe
Secdo in p̄ceptoz̄ dei informatioe.
Tertio in vicioz̄ correctioe.

Primo i fidei cognitioe Ro. x. Fides ē ex
auditu. Audit̄ autē p̄ verbū chri. et He-
breo. xj. Sine fide impossibile est placere
deo. **S**ecdo in p̄ceptoz̄ zc. Deuter. vj.
Erūt verba hec q̄ ego p̄cipio tibi hodie in
corde tuo z̄ enarrabis ea filiis tuis z̄ me-
ditaberis ea sedēs in domo z̄ ambulās in
itinerē z̄ dormiēs atq; p̄surgēs. et Eccl̄.
iij. Que p̄cepit tibi deus cogita sp̄.

Tertio i maloz̄ correctioe Eccl̄. vij. De-
lus est a sapiente corrip̄ q̄ stultoz̄ adula-
tioib; decipi. z̄ Eccl̄. xix. Corripe primuz̄.
Audite adulatoroz̄ q̄ malos i malis suis
sustinetis. Aug sup̄ illd̄ Ps̄. Qm̄ laudat
pctōz̄. zc. Hec est ira z̄ indignatio dei ma-
gna: vt desit correctio: z̄ assit adulatio. Au-
dite iudices z̄ p̄ncipes. Audite vos plati
et eccl̄ie p̄sidentes. Audite vos p̄ffamiliās
q̄ nullā faciūt punitioz̄ de vicioz̄ subditoz̄.
Audite inq; illd̄ qd̄ h̄r di. lxxij. c. Error.
Error cui nō resistit approbat: et p̄tās cū
mīne defensat: opprim̄t. Negligere q̄pe
cū possis p̄turbare p̄uersos: nihil aliud ē q̄
fouere. **Q**̄ pauci sunt q̄ h̄c veritatē do-
ctrine obseruat: maxie in curijs d̄noz̄. Se-
neca de b̄nificijs. Demōstrabo cui rei la-
borant penuria etiā magna fastigia: quid
oīa possidētib; desit. s. q̄ vez̄ dicat. Hanc
q̄pe veritatē mlti odiūt. Exēplū de ga-
lathis q̄b; dicebat Paulus Gal. iij. In-
mic̄ fact̄ sū vob vez̄ vob p̄ces. Et de re-

ge Achab. ij. Re. xxij. q̄ sic Dicheā p̄-
phētā in carcere: q̄ dicit v̄tate. Et d̄ re-
ge sedechia q̄ hieremiā cl̄uit in carcere:
vt d̄ Hierē. xxxij. Videte ne tales sit̄
veritatē odiētēs z̄ correctioz̄ red potius
imitami Aug. dicentē: Ego se. x. z̄ epus
parat̄ sum ab oib; corrigi: emē q̄r: z̄ ill-
lū amicū meū existimo cui lingūe. fictio
aie mee maclas aū diē iudicij tergo.

Tertio art. Aud. de p̄tate doctrinē.
Notate qd̄ d̄r lex. Turpe ē alicui q̄
rare ius circa qd̄ p̄lat. ff. de origine iur. l.
ij. Et sicut d̄r. xxxvij. di. c. Ignorantia. Ig-
rancia mala est z̄ p̄ciosa: m̄ errorz̄ z̄ nutrit̄
vicioz̄. Nōne turpe esset alicui z̄ vitupa-
bile accipere z̄ volūtariē i se h̄re illd̄ qd̄ eēt
cā iue excecatiois z̄ qd̄ redderet eū lepro-
sum vñ fieret abomiabilis p̄ncipi. Si als
poterat esse grat̄ z̄ ab eo mltā repotare
b̄nificia: vel alit̄. Nōne vitupabile eēt z̄ ali-
cui corā rege seruētū sciet̄er octos claude-
re z̄ tūc aliqd̄ turpe corā rege agere. Nec
esset exōsatio rōnabilis: q̄ nesciebat se h̄-
egisse: q̄ nō videbat. Expone z̄ applica nō
tūdo illd̄ Ro. xij. Ignorās ignorabit.

Sermo. iij. p̄ eadē dñica. xxij.

Redditē cesa
ri zc. Quoz̄ finis interit̄? q̄
de? venter est z̄ gl̄ia in p̄fuso
ne ipoz̄ q̄ terrena sapiūt. Phil. iij. Tales
sunt q̄ reddēd; sunt cesari. i. diabolo. In il-
lis autē verbis tria notant̄.

Primo impioz̄ misabilis p̄clusio. q̄
Secdo eoz̄ vitupab. l. finis interit̄
p̄dicio. Quoz̄ de? venter est z̄ gl̄ia

Tertio ipoz̄ horribil̄ p̄fuso. In p̄fusi-
one ipoz̄ qui terrena sapiūt. De p̄mo
ij. Thess. Qui nō obediūt euāgelio: pe-
nas dabit in integritū eternas. De scdo. ij.
Tim. iij. Voluptatū amatores magis q̄
dei. De tertio Ps̄. Confundant oēs iniq̄
agētes

Salutatio **R**edditē zc.

Primo art. An aie q̄ reddūt diabolo
sunt oīno a dei mīa aliene siue puate:
Vide sup̄ do. ij. post pasca. ser. ij.

Secūdo art. In p̄ce. zc. In isto v̄dm
de p̄tate iusticie q̄ notat̄ i p̄pone a iu-
deis d̄no facta cū d̄r: Et nō ē tibi cura de
aliq̄. Et p̄sistit hec p̄tās in trib;

Primo in sedulitate discussiois.
Secundo in rectitudine sententiationis.
Tertio in preperatione distractionis.
Primo in sedulitate etc. Job. xxxij. Captiua
 qua nesciebam diligenterissime inuestigabam.
 Quod expones Bre. ait: Ne docemur q
 ad pferendu. Iniam in iudicio nunq pci/
 ptes esse debem? ne temere indiscussa iu
 dicemus. **S**ecundo in rectitudine sententia
 tionis. ij. Parat. r. Josaphat rex dicebat
 iudicibz Videte qd facitis. No em hois
 exercetis iudiciu: sed dei. et qd aqz iudica
 veritis in vos redudabit. Sit timor dni
 vobiscu: z cu diliger a cuncta facite. Iudex
 itaq dz pitate diligere: veritate inqzere:
 et fm pitate in oibus iudicare. Sed heu
 hec veritas iusticie hodie pternit. **E**st. g.
 lix. **C**onversum est iudiciu retrosum: z iu
 sticia lge stetit. Corruit veritas in pla/
 teis: et eqtas no potuit ingredi. Vide si
 vis de filijs Samuelis. j. Reg. xij. Item
 nuc qd dolendu est hec iusticia venat effi
 citur. **C**ontra qd Proverb. xliij. Perit. z
 te eme z noli vendere. Et. xxvij. Qui cog
 noscat psona in iudicio: no bn facit. Hic q
 p buccella panis deserit veritate. S; heu
 heu in curijs oia sunt venalia: locus: tem
 pus: accessus: audientia: iusticia: **V**eritas.
Tertio in cotemperatõe rigoris siue di
 strictionis. Propter qd dr Ps. Propt ve
 ritate et mansuetudine z iusticia. Bre. Sit
 zelus: sed no imoderate sentes: sit pietas
 sed no pl q expediat ppaties. Quales at
 debeant esse iudices q hnt tractare verita
 te iusticie: pulcre describit **E**ro. xvij. Pro/
 uide de oi plebe viros poretos z timetes
 deu in quibz sit pntas: z q odierit auari
 qia: z pstitue ex eis tribunos etc. vt iudicet
 pplm oi tpe. Et nota bn terminos **E**cci.
 vij. Noli qzrefieri iudex nisi valeas pui/
 te irrupere iniqtates. **E**xemplu de bo/
 no iudice narrat **A**rne. **A**rnus in suo narra/
 torio: q **V**aleri? solutus cu fili? su? adul
 terio danarus esset fm lege qua ipe pater
 inflicuit vtroqz oculo puari deber: z to/
 ta ciuitas ad honorem patris repugna/
 ret: ad vltimu victus ne lex a se pda vio
 laret: suo pus: deinde oculo filij eruto v/
 triqz. vsum videdi reliqt. Sicq mirabili
 eqtatis temperamento se misericordie patrez
 et iustu legislatoze ostedit. **Q** qduru iu

dicu reportabur a summo iudice iudices
 humani q no custodiunt lege iusticie. Audi
 aut tales qd scribit Sap. vj. Audite re/
 ges z intelligite: discite iudices finiu terq
 re: pbere aures etc. mul. z pla. vo. in tur.
Tertius app. Aud. etc. **E**o (na. etc.)
 gitare itaqz vos iudices q nuc alios
 iudicatis q tandem a summo iudice iudicabi
 mini: q nec verbis nec pecunia falli pot.
Notate qm vt dr. **E** de no. codi. c. o. l. j.
 finis est attendend. Et sicut h; de elec. z
 elec. pta. c. l. z de vitada. **F**utur; casib; est
 obutadu. Quis ei iude inferior no time/
 rez dare sniam falsam si sciret ex hoc neces
 sario optere seipm ppeze cora iudice supi
 ori z ob illa sniam capite puniri. **E**xpone
 et applica notado illd **R**o. xliij. **D**es sta/
 binus ante **q** chii.

Dñic. xliij. post Trinita. Ser. iij.

Reddito cesa
Rri etc. Nostra puerario in cel
 est. **P**hil. iij. Qui pnt hoc ve/
 racter dicere reddedi sunt deo. **N**otadu
 q puerario iustoz in celis est triplr: vtz
 qntum ad affectoes: locutoes: z ppatoes
 Snt aut qdam q corde tm snt in celo: vt
 pigri z desidiiosi q bona posita q hnt ope
 no implent. **Q**uidam tm ore: vt pdicatores
 verbosi. **Q**uidam tm ope: vt hypocrites va
 niglosi. **S**ed deuoti his oib; modis snt
 in celo puerant. **H**abet em scq desideria
Sicut Paul? q dicebat **P**hilip. j. **C**upto
 dissolui z esse cu chzo. **E**t **A**ug? dr: **C**o/
 ta vita boni chziani scem desideriu. **H**nt
 etiā sancta z sincera verba: sicut Paul? di
 cebat. ij. **C**oz. ij. **E**t sinceritate sicut ex do
 cora deo in chzo loqmur. **H**nt etiā sollicito
 ra opa: sicut Paul? q dicebat. ij. **T**hes. ij.
In labore z fatigatioe nocte z die labora
 tes.

Reddito etc.
Primus arti. **A**n anie diabolo reddi
 te velint se peccasse: **V**ide sup dnica
 pma post Trinita. **S**erm. iij. **P**ro fuz
 dameto aut dicas si volueris. **Q**uicunqz
 peccat: ex ppria volutate peccat. **I**uuenal
Ventis causa male est origo penes te. z
Seneca. **T**olle excusatioes: nemo peccat
 inuit. **S**ed qritur nuc **A**n danati adhuc

Domica. XXIII. post Trini.

velint se peccasse: Dic rñionē. Uide vbi sup. Ex q̄ p̄cluse q̄ dānari quidē intra se sunt penitentiā agētes z p̄ angustia spūs gemētes: vt h̄ Sap. v. sed talis p̄sū est sine fructu: s̄ sit amarissima: quia vitz nō dolent de offensa dei: sed b̄ pena inflictā. imo in eis adhuc viuūt volūtas peccādi. Ō mīsera eoz p̄dicio. Volūt delectari sed nūq̄ p̄nt nisi p̄ristari. Hoc attēdite pctōres: vsurarij: raptōres: excoicati: p̄uiri: luxuriosi: c̄. Videte ne l̄ pctis v̄is mortamini z cū v̄a p̄uersa volūrate in infernū cū alijs reprobis detrudamini. **F**igura Ezech. xxxij. Oēs h̄i interfecti risen tesq̄ gladio: q̄ descēderūt. icircūcisi in terrā vltimā z portauerūt ignorantia z c̄. seq̄ Et descēderūt in infernū cū armis suis. Spūaliter. Reprob̄i sūt oēs gladio diuini iusticie interfecti p̄ oimodā p̄uationem vite gratuite: z incircūcisi. i. nō purgati z c̄. et descēdūt in infernū cū armis suis. i. (vt dicit glosa) cū anis deo z ecclie rebellib̄. Unde seq̄: Et fuerūt iniquitates eoz in ossib̄ eoz: q̄ vitz eis inseparabiliter inberēt. Audite o pctōres z ne differatis penitere Notādo illud Augustini: Penitētia in hoie sano/sana est. in infirmo/infirma. in mortuo mortua.

Secūda arti. Supra dixim⁹ de p̄ma parte euāgelij. Vbi visa est maliciose simulatiōis improbāda p̄positio. In h̄ dicendū de sc̄da Vbi est p̄sideranda in fidoſe interrogatiōis approbāda redargutio. **I**b̄: Dic h̄ nobis: Licet z c̄. vsq̄ ibi: Hypocrite. Vbi sunt tria p̄replanda **P**rimū malignantiū interrogatio **S**ecūda interrogantiū redargutio **T**ertiū redargutoz increpatio.

Primo igit̄ z c̄. quā dicunt: Dic ergo nobis: quid tibi videt̄ licet censum dari celsari an nō: Sc̄d̄ Hiero. erat hec q̄stio ap̄ iudeos: quia dicebāt aliq̄ q̄ tenerent in securitate p̄ romanos milites p̄ republica: ideo licebat dare tributū. Sed econtra pharisei asserēbāt q̄ qui seruibāt sūmo deo z sibi oblatiōes z decimas reddebant: nulli homi soluere tributa debebāt. Hāc ergo q̄stionē dño maliciose p̄ponunt **U**t si diceret nō esse licitū: capetur ab heciani tanq̄ p̄trari⁹ impatorū. Si aut̄ diceret esse licitū: caderet in manū ppli tanq̄

q̄ p̄trari⁹ eoz libertati et diuino honori. Et sic apparet eoz artificiosa malicia. **O** m̄lti sunt siles: de quib̄ Ps. Loquūt̄ur p̄cor̄ cū p̄mo suo: mala aut̄ in cordib̄ eoz r̄ū. **S**ecūda est interrogantiā redargutio. Quia cognita iesus nequitia eoz: dixit: Quid me tentatis: Chryſ. Nō s̄m sermōnes eoz pacificos blandē r̄ndit: s̄ s̄m p̄scientiā eoz crudelem aspera dicit: quia deus volūtati b̄ respōdet: nō verbis.

Tertiū est redargutoz increpatio. Cū dicit Hypocrite. q̄ di. Nō q̄ritis veritatē addiscere: sed me in verbis cape. Chryſ. Dicit̄ q̄s Hypocrite: vt p̄sideratēs eū h̄u manoꝝ cordiū cogitōzē qd̄ facere cogitabant: p̄ficere nō auderēt. Uide q̄ p̄ pharisei blandiebant vt p̄derent: sed iesus cōfundebat vt saluaret: quia vtilior: est hōi deus irar⁹ q̄ homo p̄piti⁹. Notādu āt̄ s̄z **T**ho. ij. q. cxj. q̄ in hypocriti dno sunt sc̄z defectus sanctitatis: et eius simulatio. Si aut̄ h̄mōi simulatio fiat p̄pter malum sine rep̄gnantē charitati dei aut̄ p̄miti: tūc est pctm̄ mortale: puta cū q̄s sanctitatis simulat vt falsam doctrinā disseminet. Si p̄o finis intent⁹ nō repugnet charitati: tūc erit peccatū veniale: puta cū aliq̄s i tali fictione delectat̄. **O** q̄e sunt in mundo hypocrite. Omnes generalr̄ mali ch̄riant̄ qui gerūt nomē ch̄riant̄is et opa nō faciunt: z specialr̄ descendendo oēs habentes nomē aut̄ habitū dignitatis aut̄ offiij ad bonū ordinati qui tñ non sunt tales q̄les oportet: Cūsmōi sunt: mali iudices aduocati: sacerdotes: religiosi z c̄. sunt hypocrite. Est aut̄ hypocrisis detestāda p̄ tres causas principales. **P**rima est consideratio abomināde p̄paratiōis. Siles est em̄ hypocrisis statue quā erexit Nabuchodonosor que exterius erat aurea: z intrinsecus erat lutea. **U**t habet Danielis xij. Seneca Apud iud̄s nō sunt vera bona: sed simulacra bonoꝝ. **I**te p̄paratur figm̄ero quod dicit̄ ch̄imera: quia est soluta in hominū opinione: sed in re nihil. **I**tem sterquiliniō niuib̄ cooperto: z sepulcris ornatis: et parietib̄ dealbatis: z calicib̄ et parapsidib̄ exterius mūdatis. intus autē fecibus plentis. vt habet **Matth. xxij. Et aureo calici babilonis: vt habet Apoc. xvj. Secūda est p̄sideratio vitugade**

infatuatiois: in hoc vitz q̄ hypocrite ma-
gis eligunt videri boni q̄ esse. Chryf. sup
Matth. **H**ypocrita: si bonū est bonum
esse: vt qd̄ vis apparere qd̄ non vis esse.
Si malū est malū esse: quod nō vis appa-
rere. Si bonū est bonū apparere: meli⁹ est
bonū esse. Si malū est malū apparere: pe-
ius est malū esse: Aut ergo appare qd̄ es:
aut esto qd̄ appares. Aug. sup Ps. lxxvij.
Simulatio equitas nō est equitas: sed du-
plex iniquitas: qd̄ p̄cipue intelligit qn̄ scica-
tem qua ostēdit alijs nec habet: nec cu-
rat habere. **T**ertia est consideratio for-
midande examinatiois. s. diuini iudicij: in
quo separabunt a deo hypocrite et reuēla-
bitur eoz iniquitas. Unde de seruo malo dicit
Matth. xiiij. **D**iuider eū. i. a se sepabit: p̄r-
temq̄ eius ponet cū hypocritis. Ibi erit
fletus etc. **E**xemplū hīc applica de eo q̄
deuoratur⁹ est a dracone. vt narrat Greg.
iiij. dialo. **V**ide sup dñica. iij. ser. primo
Matth. xiiij. **V**e vobis hypocrite etc.
Tertio art. Aud. etc. **N**ō p̄sumat ergo
peccatores de nomine christianitatis: quia
vt dicit in ca. Porrectū. extra de regulari-
bus et transētibz ad religionē. **H**abitus
nō facit monachū: sed efficac p̄fessio. Ad
qd̄ et facit lex q̄ sub p̄textu. **L**. de sacros. ec-
cle. **N**ā quid valeret offerre regi vas lute-
um: exteri⁹ tñ deauratū: et incus veneno-
pleni: nisi ad puocandū irā eius. **E**xpone
notādo illd̄. j. Reg. xvj. **H**omo videt ea q̄
parent: deus aut̄ intuet̄ eoz.

Dñica. xliij. post Trinita. ser. v.

Reddite cesar

ri etc. **S**alvatorent̄ expecta-
mus dñm̄ nōstr̄ iēsum ch̄m
qui reformabit corpus humilitatis nō-
stre figuratum corpori claritatis sue im-
opationē q̄ potest etiā sibi subijcere om̄ia.
Philip. iij. **Q**ui veracit̄ hoc dicere possūt
reddendi sunt deo. In illis autem ver-
bis tria notare debem⁹ in eo quem expe-
ctamus.

Primo venerandā auctoritatē: cū dicit
dominū nōstr̄ etc.

Secō amplexandā benignitatē: cū dicit

qui reformabit corpus etc.
Tertio admirandā p̄tatem. cū dicit: **S**an-
cti opat. onē etc. **D**e p̄mo Apocal. xix. **R**ex
regū dñs dñangū. **D**e secō Jo. el. ij. **B**e-
nign⁹ et misericors est **U**n̄ et ex benignita-
te sua dicit Jo. vj. **E**go resuscitabo eū in
nouissimo die. **D**e tertio. **H**ester. xij. **D**o-
mine rex ops in ditione tua cūcta sūt po-
sita etc.

Redditore.

Primus art. **A**n dānati mallent nō
esse q̄ sic esse: **V**ide sup dñica p̄ma
post Trini. sermone. iij. **P**ro fundamē-
to: **E**sti de⁹ sit ex se p̄ssim⁹: tñ rigore iu-
sticie exercet in peccatibz obstinatis. **A**d qd̄
trahi pōt illud **D**uidij in lib. fastoz. **S**e-
pe deos alijs peccādo fecit inq̄s. et **G**ra-
lerius lib. j. dicit. **T**erō etem gradu ad sui
vindictā diuina p̄cedit ira. **T**arditatēq̄
supplicij grauitate recōpensat. **S**ed q̄rit:
An dānati tam grauit̄ affligatur q̄ malū
lent nō esse: **D**icit tñ. et vide vbi sup. **E**x q̄
p̄clude miserrimā dānatoz cōditionē et
horribilē afflictionē. **G**rego. **Q**uis nō hor-
reat semp igne cremari: nec tñ funditus
mori: nullā inuenire solatiū: nullū p̄siliū
nullam habere euasiois spem. **Q**uoniaz
vt dicit **P**rouer. xj. **D**ortuo homie impio:
nulla erit vltra spes. **A**udite o peccatores in-
durati. etc. **I**ntelligite hec q̄ obliuiscim⁹
deū (vt inq̄t **P**salmista) neq̄ vos rapiat
infernus et non sit qui eripiat. **F**igura
Apoca. vj. **R**ecessit celū sicut **L**iber inuolu-
tus et om̄is mōs et insule de locis suis mo-
te sunt et reges terre et p̄ncipes et cri. et di.
et for. et ois seruus et liber absconderunt se
in spelun. et in pe. mon. **E**t dicēt mō. et pe.
cadite sup nos et absco. nos a facie seden-
tis sup thronū et ab ira agni qm̄ venit di-
es magnus ire ipoz. **E**t q̄s poterit stare:
Sp̄ualt. **R**ecessit celū sicut **L**iber inuolūt⁹
respectu reproboz. **C**lause etem et inuo-
luta est dei miscōia respectu ipoz: ois
mons. i. supbi: et insule. i. auari et luxuriosi
qui circūdantur aquis madis huius mun-
di: mouētur de loco: quia p̄cipitatur in
abyssum. **E**t reges terre. id est cuiuscunq̄
q̄ status peccatores absconderunt se etc.
Vellēt em̄ si possent peccata sua esse deo
abscondita: et vellēt montes et petras ca-
dere super eos ad cōterendum eos et ad

Domica. XXII. post Trinitatis

ad nichilādū eos. Apoc. xix. In dieb illis
grēchoies morē z nō inueniet eam zc.

Scds ar. In pced. zc. In isto dicit
dū de tertio qd est fallaciose iterōis
memoriāda p̄futatō. Fōs ē sapiēcie ch̄is
dolos eoz caues sic r̄ndit vt z deo z cesa/
ri iura fuaret. Vñ dixit eis D̄ndite mi/
hi numisma cēsus zc. Ubi tria ponūtur.

Primo q̄ritur denarij oñsio.

Scdō interrogat oñsi sup̄scriptio.

Tertio sequit̄ veritatis diffinitio.

Primo q̄rit denarij oñsio: cū dicit D̄ndi/
te mihi numisma cēsus. i. denariū q̄ p̄ cēn/
su dat̄ annuo. Sp̄ūaliter q̄ritur oñsio de
narij in morte. D̄ q̄ metueda q̄stio. Oñte
dite mihi numisma cēsus: hōlem sc̄z in/
teriozē sacco carnis v̄sātū: exteriorū sumu/
latiōe obūbratū: diu ad p̄niam expectatū.
h. Coz. y. Vēs nos manifestari oportet
aī tribunal ch̄i. zc. **S**cdō Interrogat
oñsi denarij sup̄scriptio: cū d̄. Et ait illis
Iesus. Qui ē imago hec: q̄ntū ad figurā: z
sup̄scriptio q̄ntū ad scripturā. Non igno/
rans interrogat̄ sz vt cōpetenter ad eozū
p̄ba r̄ndeat. Voluit etiā d̄ns videre ma/
teriā q̄stionis: racite nos informās ne p̄ci/
pites s̄nt̄ sententiādo: sz p̄t̄ examinem?
q̄ diffinitiam. Sp̄ūalr. Interrogatio fiet
in iudicio de imagine. Qui ē hec imago
sup̄scriptio: D̄ q̄ horreda iudicis incre/
patio. Et increpatioe addet. Ubi s̄nt in/
signia p̄celle trinitat̄: Ubi s̄nt vestigia
dine charitat̄. Qui est imago hec. Qui
liber enim portat̄ imaginem eius cuius
h̄z opa aut dei aut diaboli. In aīa em̄ p̄e/
catrice est imago diaboli rōe cui? etiā d̄
diaboli filia imago. etiā q̄libet malus p̄t̄
dici diabolus. Vñ d̄ns Jo. vj. Unus ex
vobis diabolus ē. **T**ertio ponit̄ p̄itar̄
diffinitio. Cū em̄ interrogat̄ d̄no: cui? est
imago hec zc. r̄ndissent cesaris: tūc ait s̄/
lis. Reddite q̄ s̄nt cesaris cesari: z q̄ s̄nt
dei deo. L̄br̄y. Cū audierit̄. Reddite q̄
s̄nt cesaris cesari: illa sc̄to eū dicere solū q̄
in nullo pietati nocēt: q̄ si aliqd̄ tale fue/
rit: nō cesarē: sz diaboli tributū. Ambro.
Bñ p̄t̄ q̄ cesaris s̄nt ei reddēda decreuit
Neq̄ enim q̄s p̄t̄ esse discipulus d̄ni: nisi
p̄t̄ renūciauerit mūdo. D̄ q̄ tremēdum
ne in hora nostre mortis de aīa n̄ra dicat̄
imo z p̄t̄ia p̄t̄ia cōpellat̄ d̄cere. Hec ē

imago cesaris. i. diaboli: q̄ stāgim seq̄tur.
sua terribilis. Reddite q̄ q̄ s̄nt cesaris ce/
sarē. Es tūc o q̄ horribilr̄ rapif̄ aīa pecca/
trix a demonib. **E**xēplū: narrat̄ vin. in
spe. hist. li. viij. c. xcvj. q̄ qdā deuor? sacer/
dos astans in limine dom? cuiusdā diuit̄
in mortis articulo laborātis. vidit nigros
cattos circūvallātes lectū ei? q̄s z ille m̄/
ser vidēs z nimis infestos sentjēs rugiē/
bat clamās. Tōtite cattos: misero subue/
nite: z tādē vn? ethiops voce minar: vul/
tu terribili: vncū quē manib̄ gestabat fau/
cib̄ immerfit̄ pctōris. Infelix aīa nullū cō/
scie refrigeriū reperies pauer z trepidar:
miserū mors paulatim occupat. Deinde
ethiops ille furēs vncū violēter de palpi/
tātib̄ faucib̄ extraxit: z horribilez dāns
vocē diues ille infelicē sp̄m reddidit. Ir/
ruentesq̄ ceteri malicie cōplices in pecca/
tricē animā sagris z vulnerib̄ afficiētes
imergūt in locū tenebrar̄ z mortis eterne
Lūq̄ h̄c aspicerz sacerdos ille aut diaco/
nus cecidit z factus est in mētis excessū.
Sed moy ei apparēs mat̄ d̄ni ne timeas
(in q̄) charissime. Nō tibi diabolica noce/
bit̄ in q̄tas cui parata est britudo celestis
D̄nsq̄ blandicjz recreatus ad se rediens
deo z brē marie gr̄as egit: z ex his reuela/
tionib̄ nō parū p̄fecit. D̄ q̄nta igif̄ deso/
latio cū aīa sic rapif̄ a demonib̄ Bern.
in meditat̄ s̄oib̄. Quis putas tunc meroz
erit: q̄s luct? q̄ tristitia cū separabunt̄ im/
p̄j a cōsortiū iustoz: z a deo v̄sioe z tradi/
ri potestati demonū ibūr cū eis in ignem
eternum.

Tertio ar. Aud. zc. Cauete q̄ne dia/
boli imaginē z sup̄scriptionē porte/
tis ad iudiciū dei tanq̄ libellū cōtra vos
Nā. ff. de cōmuni didundo. l. vt fundus.
Sēretia v̄z eē cōformis libello. Expone
de libello p̄scie. Cn. xj. q̄. iij. In cunctis.
Cōscientia sola si accusat: liber sine accu/
satioe eē nō p̄t̄. Videte ne sitis ei similes
q̄ ad iudiciū litteras z instrumēta p̄ra se
portat. Litteras p̄o z instrumēta p̄ se reij/
cit z frāgit. Expone z applica norando q̄
tandē libri cōscientiar̄ aperietur. Apoc. xix.
Libri aperti sunt z iudicati s̄nt mortui zc.

Domica. xxij. post trinita.
Sermo sextus.

R. Eddite cesa

Rri zc. Fraç fratres nri charissimi z desideratissimi gaudiu meu z corona mea sic stare in dno charissimi. Phil. iij. Sic standu est ne reddamur diabolo: s; deo. Et s; ibi tria notada. **P**rimu fraternitatis charitas. Fraç fratres mei zc. **S**cdm charitatis iocunditas. Gaudiu meu z corona mea. **T**ertiu iocunditaz benignitas. Sic staret zc. Hi sunt tres fructus spūscti Gala. v. Fructus spūs: charitas: gaudium Et postea sequit: benignitas. De. j. Heb. xij. Charitas fraternitatz maneat in vobis De. i. Heb. ij. Que est nra spes aut gaudiu aut corona glie: Nōne vos an do minū nostz iesum chm in aduētu eius: De tertio Phil. iij. Testis est mihi deus quomō cupiā vos oēs in viscētibz chri: Iesu.

R. Eddite zc.

Primo arti. An dā nati vellent alias esse dānatos: Vide dñica pma post trinitatē Ser. v. Ex rñsione autē pclude detestabile inuidoz pditionē qui tā cū de monibz z reprobis affigunt. Chryf. sup Matth. In inuidia q sibi sp est inimica. Nā q inuidet: sibi qdē ignorantiā facit: illi aut cui inuidet gliam parit Idē omel. lv. Fera venenosa est inuidia: neqcia oī excusatione puata. Certe inuidia est tristitia dānabilis pdiciōis: qm proflus inutilis ē: et tñ multū afflictiva ac etiā salutaris tristicie penitēcialis impeditiva atq; corruptiua. **F**igura Benek. iij. Cain inuidus interfecit Abel: q interpretat luctus. Et nota etiā q cain interpretat possessō. Et quobz q frequēter ppter terrenas possessōes inuidia p surgit. Iō bñ dicit Bre. Qui fructibz inuidie carere desiderat: illā hereditatē appetat quā nūmō possidentiu non angustat. q. d. Nō appetat possidere diuitias aut honores seclī huius. Ex his eniz oriuntur inuidie.

Secundū arti. In pced. de expositiōe euāgelij zc. Nūc dicēdū qd dicēdūz sit cesari. i. diabolo. qd cesari. i. pncipi terreno: z qd deo. In hoc aut sermone dicēdū de pmo. Uū notandū q diabolo red/

dere debem⁹ resistentiā. Est em sollicitte attendēdū q diabol⁹ nos sp impugnat. j. Pet. v. Aduersari⁹ vester diab. tanq; leo rugies circūit qrens que deuoret. Sed si ut dī Ber. Nōua ptās: sed nra volūtas nos mācipat diabolo. Iō sibi virilr resistere debem⁹ Jaco. iij. Resistite diabolo z fugiet a vobis. Tria aut ad hoc maxie **P**rimū cordialis hūilitas. **S**cdm spūalis iocunditas. **T**ertiu fidelis stabilitas

Primū igit zc. Aug⁹. Nemo pōt vincere spūales neqcias nisi armis hūilitatz. **L**uctator ad hoc se inclinat vt aduersariū vīcat. Sic hūilis. In Ultraspa. vidit Antonius mundū lagis plenū diaboli: z cū clamaret ad deū qd es euaderet: rñsum est ei q sola hūilitas **S**cdm est spūalis iocunditas: maxie qm diabol⁹ tentat de molēstijs. j. Sach. ij. Judas machabe⁹ plā abaf plium qd euz leticia z vincebat. In vita etiā bñ Antonij legit: q cū dñs ostēdisset Antonio diuersas artes z fallacias diaboli subiūxit: Una est rō vincēdi inimitū: spūalis leticia. **T**ertia est fidelis stabilitas Ephe. vj. In oibus sumentes scutū fidei in q possitis oia tela neqsimi ignea extingere. Et. j. Pet. v. Cui resistite fortes in fide: In fide inq; dñice passionis. Aug⁹. in ser. Quēcumq; momordē: it astutia sathane: instruat chm in ligno pēdentē. In fide etiā future retributiōis glorie. vicz beatorz: et pene maloz. credendo vicz firmis z attēte p̄siderādo. qm sicut dē Athanasi⁹. Qui bona egerūt ibūt in vitā eternā: qui pō mala in ignē eternū. In fide etiā diuine p̄replatiōis: qz vicz de oia sp videt z p̄replat. Prover. xv. In oī loco oculi dñi p̄templant bonos et malos. **E**xemplū pone de Thaide. Vide feriā. ij. post. iij. dñicaz. xl. Et tandē dicit: Dulciū q timendū est offendere deū q scētia videri: de oibz ipse est iudex supmus atz testis certissim⁹. Hierē. xx. Ego sum iudex et testis dicit dñs.

Tertio arti. Aud. zc. Notate qm magis ignū erit vobis opprobriū si vincamī. qm in ptate via est nō vinci. Nā sicut habet. xv. q. j. Nō est. Null⁹ efficit seru⁹ diaboli nisi p̄pria volūtare. Et loz dicit. ff. d. p̄trahen. emp. z ven. l. Hec venditio. §. j.

Dñica. XXII. post Trini.

Quod p me stas mibi imputari debet. Nā siqs miles magna regis stipēdia reci piens habens inimicū regis obuiū q̄ sola voluntate tergū vertēdo posset euadere et resistere/se ei volūtarie subiciat in p̄tem p̄tū regis: multū est increpād⁹ ⁊ iuste pu niend⁹. Expone ⁊ applica notādo illud. j. Coz. x. Fidelis de⁹ q̄ nō patiet vos tēta/ ri sup̄ id quod potestis.

Ser. vij. p̄ eadē dñica. xxiij. post Trini.

Reddite cesa

Rri zc. Euchaodā rogo et sin/ thicē de p̄coz idipm sape i do mino. Etā rogo ⁊ te germane p̄par adiu ua illos q̄ mecu laborauerūt in euangelio cū Clemēte ⁊ ceteris coadiutorib⁹ meis q̄ rū noia sunt in libro vite. Philisij. Ibi se tria p̄siderāda. q̄z p̄siderat⁹ valet ad h vt dei sim⁹ ⁊ deo reddēdi. Prīmū affe ctionis ex p̄ssio virtuosa: Euchaodam zc. vsqz p̄par. Scdm̄ ex p̄ssionis specifica/ tio zelosa: Adiuua illos zc. Tertiuū spe cificatōis p̄medatio fructuosa. q̄z noiazc Propt̄r primū etiā dicebat ip̄e Paul⁹ Rom. xij. Obsecro vos per miam dei zc. Propter scdm̄. j. Coz. xv. Quotidie mo/ rit⁹ p̄pter gl̄iam vīam. Propter tertiuū di cit saluator Luce. x. Gaudete qz noia vīa sc̄pta sunt in celis. Saluatio Reddite zc.

Prim⁹ art. An anie dānate cruciētur igne: Vide dñica tertia post pascha Sermone tertio.

Secūdus art. In p̄ced. zc. In hoc di cendū q̄ reddēda sunt cesari. i. p̄nci/ pi terreno. Vbi notādū q̄ fa sē sibi reddē

Prīmū fidelitatis obfuaia. (da

Scdm̄ humilitatis reuerētia.

Tertiuū sedulitatis obediētia.

Prīmū zc. ne. s. honore p̄ncipat⁹ alij trās/ ferat. Nā sic dicitur. q. v. Si ap̄d. Regi/ bus debet fidelitas. Scdm̄ est hūlica

tis reuerētia. j. Pet. ij. Regē honorificate

Tertiuū est sedulitatis obediētia. Heb.

xij. Obedite p̄posit⁹ vīs ⁊ subiacete eis.

Vbi notādū fm̄ Tho. j. ij. q. xvi. Leges

positē hūnitus. vel sunt iuste aut iniuste.

Siquidē iuste sūt hūt vīm Obligādi a le

ge eterna a q̄ deriuant: fm̄ illō Prouerb. vij. Per me reges regnāt ⁊ legū p̄ditores sust̄nē dēcernūt. Dicunt autē leges iuste ex rine: qm̄. s. ordinātur ad bonū cōmune: et ex auctoritate. qm̄. s. lex lata nō excedit po testatē ferētis. et ex forma qm̄ p̄e fm̄ eq̄li/ tatē p̄portitōis imponūtur subditis onera in ordine ad bonū cōmune. Cū em̄ vn⁹ ho mo sit pars mltitudinis: sicut q̄libet pars id qd̄ est: est totū. Vn̄ et natura aliqd̄ detrimentū infert parti vt saluet totū. Et fm̄ hoc leges h̄mōi onera p̄portitō abilitate inferētis iuste sunt ⁊ obligat in foro p̄scie et sunt leges regales. In iuste autē sunt le/ ges dupl̄. Vno mō p̄ p̄rietate ad bo/ nū humanū ecōtrario p̄dit⁹. Vel ex fine sicut cū q̄s p̄sident leges onerosas h̄bēt/ ris imponit: ⁊ nō p̄nētes ad vtilitatē cō/ mune: sed magis ad p̄p̄tā cupiditatē vel gl̄iam: vel etiā ex auctore: sicut cū aliqs le gē fert vltra sibi p̄missam potestatē: v̄l ēc ex forma p̄puta cū ineq̄litate onerā mltitudi/ ninē dispensant: etiāsi ordinētur ad bonū cōmune: ⁊ h̄mōi magis sunt violētē q̄ le ges: quia sicut dicit Aug⁹. j. lib. de libe. arb. Lex esse nō videt q̄ iusta nō fuerit. Unde tales leges nō obligāt in foro p̄scietie: nisi forte p̄pter vitandū scandalū vel turbatōz p̄pter qd̄ etiā hō suo iuri cedere debet: fm̄ illō Matth. v. Qui te angariauerit mille passus: vade cū eo alia duo. et q̄ abstulerit tibi tunicaz: da ei ⁊ palliū. Alio mō leges possunt esse iniuste p̄ p̄rietatez ad bonū cōmune d̄p̄tinū: sicut leges tyranno rū inducētis ad idolatriā vel ad qd̄cunqz aliud cōtra legē dei. Et tales leges nullo mō obfuaie licz. qz sicut dicit Act. ij. Obe dire oportet deo magis q̄ homib⁹. Patz itaqz q̄ nō p̄t rex p̄ libito onera subdit⁹ i/ ponere: nisi hoc fiat fm̄ iusticiā ⁊ p̄pter bo nū cōmune. Exemplū. ij. Regū. xxj. de rege Achab q̄ mltū vitupatur de eo q̄ vo luit habere vineā Naborb. Iō videat p̄nci pes zc. qm̄ sicut dicit Sap. vij. Horrede et cito apparebit qm̄ durissimū iudiciū i his qui p̄sunt fiet.

Tertius art. Audistis zc. Hoc saltē reddite: qm̄ sustinēdo onera vobis a p̄ncipe imposita p̄pter peccatoz vestroz punitionē recogitantes quoniā meruistis acerbius puniri: duriorē penā euadētis.

Notate qđ dicit lex: de regu. iur. l. Quotiens. De duob; malis: minus maluz est eligendū. Et sicut dicit. xxij. q. j. Parat. post me. Potius est p̄scludē vtilitati q̄ voluntati. Utilius est em̄tari in hoc leculo: r̄ min⁹ malū q̄ in alio. Eredo q̄ nemo sit qui nō libenti⁹ eligeret p̄dere denarium q̄ florenū: r̄ torqueri p̄ horā q̄ p̄ annū. Expone r̄c. Sed heu pleriq; plus respiciūt ad sp̄alia q̄ ad sp̄ualia: r̄ ad corp⁹ q̄ ad animā. Ber. St̄ stulti estimatores de minimis maximā r̄ de maximis minimā curam gerunt.

Dñica. xxij. post Tri. Ser. viij.

Reddite cesa

Rri r̄c. Reddite oibus Ro. xij. Triplex p̄sclatō nos debz inducere ad reddendū oibus debita: vt sic tandē reddamur deo. **P**rima est cōsideratio iustificatiōis. Hic est em̄ actus iusticie. vnicuiq; reddere debitū. Unde galurispitis sic diffinit iusticia. Iusticia ē cōstans r̄ p̄petua voluntas ius suū vnicuiq; tribuens. **S**cōda est cōsideratiō p̄sclatōnis: si vitz fecerim? p̄trariū: quia sicut dicit ps̄. In iusti dispibunt. **T**ertia est cōsideratio remuneratiōis: vitz si hoc obseruauerimus: quia sicut habet Bar. xxv. Iusti ibunt in vitaz eternā. Hi ergo sunt dei et deo reddendi.

Reddite r̄c.

Prim⁹ art. An dagnati habeāt deū odio: Vide dominica tertia post pascha Sermone q̄rto.

Scūdus articulus. In precedētī r̄c. In isto dicendū que reddenda sunt deo. Et dico q̄ tria precipue sibi reddere tenemur

Primo subiectiōis obedientiā.

Scōdo dilectiōis beniuolentiā.

Tertio timoris reuerentiā.

Primo r̄c. ratione vitz summi dominij. Unde ipse dicit Leui. xix. Ego domin⁹. leges meas custodite. Et Deuterono. xix. Obedias voci dominij: eiq; adhereas. **D**eus quot sunt tibi (inobediētes. Discurre si vis p̄ singula mandata. **S**ecundo debemus deo dilectiōis beniuolentiā. Nō

em̄ satis est facere quod mandaf; nisi ex amore fiat Bar. xxij. Diliges dominū deum tuum ex toto corde tuo. **T**ertio debemus deo timoris reuerentiā. Deut. xj. Dominū deū tuū timebis. Et ibidez: Dominū deū tuū adorabis. Et Apocal. xij. Time te deū quia venit hora iudicij eius. **E**xemplū pone de beato Hieronymo. qui tantū timebat p̄parere coram dei iudicio. Vide in secundo aduentuali. **A**lter dicere potes si volueris q̄ deo debemus reddere substantiā temporalē. Pro verb. iij. Honora dominū de tua substantia. Item substantiā corpalem. Romā. xij. Obsecro vōs vt exhibeat; corpora vestra hostiā viuētē. r̄c. Item substantiā spiritalē. **S**umā ad ipm̄ cognoscendū: amandū et laudandū ps̄. Benedic anima mea dominor̄c. **E**xemplū tandem propone de sanctis anachoritis qui die ac nocte corpe et anima deo seruiebant. Bern. Torū debes ei q̄ quo totum habes.

Tertio art. Aud. r̄c. Notate q̄ frustra expectatis beatitudinē p̄missam nisi deo reddatis quod ei debitū est. Dicit em̄ iura. Frustra petit debitū q̄ quod debet nō impendit. **L**. de sentētis r̄ interlocutionibus omniū iudicū. l. Cum papianus. Et de mutuis petitionib; ca. p̄met scōdo. Et. iij. q. viij. Cuius in agendo. Audite. Si rex alicui p̄miserit mille marchas tali pacto: si p̄ rege exposuerit denarium: Nōne libentissime hoc faceret: Et si negligeret: nōne iuste p̄missō regio p̄uand⁹ esset? **E**xpone r̄ nota q̄ de⁹ regnū celoz nobis p̄misit sub cōditiōe: si deo soluerim⁹ qđ ei iure debemus. **V**ide Bar. xix. Si vis ad vitā ingredi: serua mādara. In q̄rum vitz obseruantia pendent omnia que deo debentur.

Dñica xxij. Sermo p̄mus.

Argens se

Aq̄bat eū Bar. ix. Impleamī agnitōe volūtatis dei in omī sapientia. Col. j. Remig. sup̄ verba thematicis. **V**irāda p̄f̄ atz imitāda dñi hūilitas r̄ māuetudo. **N**ā mox vt rogat⁹ est: rogā